

ע"פ 3377/21 - פלונית נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
ע"פ 3377/21

לפני: כבוד השופט ד' ברק-ארז

המבקשת: פלונית

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי
מרכז-לוד מיום 8.4.2021 בת"פ 69563-09-16
שניתן על-ידי כבוד השופט מ' ברנט

בשם המבקשת: עו"ד גיל פרידמן, עו"ד מלכי בליטנטל

בשם המשיבה: עו"ד יובל קדר

החלטה

1. זוהי בקשה לעיכוב ביצועו של גזר דין שנתן בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ביום 8.4.2021 (ת"פ 69563-09-16, השופט מ' ברנט).

2. בשנת 2016 הוגש כנגד המבקשת, שהייתה באותה עת כבת 25, כתב אישום שעניינו עבירות של סחר בסמים. בתמצית ייאמר כי על-פי המתואר בכתב האישום, אדם בשם יוני אוליאל (להלן: אוליאל), שעסק בייבוא סם מסוכן ממדינות מערב אירופה לישראל, קשר קשר עם המבקשת ועם נאשמת נוספת (להלן: הנאשמת הנוספת) על מנת שהן ינהלו עבורו מערך בלדרות לצורך ייבוא הסמים ארצה. ניהול ההליך הפלילי נמשך כמה שנים, שבמהלכן המבקשת נעצרה תחילה מאחורי סורג ובריח, ובהמשך הועברה למעצר בפיקוח אלקטרוני, ולאחר מכן שוחררה לחלופת מעצר בתנאים מגבילים שהוקלו מעת לעת עד שבוטלו.

3. ביום 22.6.2020 ניתנה הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי, בגדרה הורשעה המבקשת במספר עבירות של קשירת קשר לייבוא סם מסוכן וייבוא של סמים מסוכנים. לצד זאת היא זוכתה מחלק מהעבירות שיוחסו לה. להשלמת התמונה יצוין כי אוליאל הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון שכלל הסכמה לעניין העונש, ונגזר עליו בין היתר עונש של 95 חודשי מאסר בפועל. הנאשמת הנוספת הודתה והורשעה אף היא במסגרת הסדר טיעון שכלל הסכמה עונשית, ונדונה בין היתר למאסר בפועל בן חמש שנים ושלושה חודשים. נאשמות אחרות בפרשה קיבלו עונשים קלים במידה ניכרת - נאשמת אחת נשלחה למאסר בפועל בן 22 חודשים, ועל חמש נאשמות נוספות נגזרו עבודות לשירות הציבור (של"צ), לצד מאסר על תנאי וקנס.
4. לקראת גזירת דינה של המבקשת, הוגש ביום 4.11.2020 תסקיר מטעם שירות המבחן אשר גולל את נסיבות חייה המורכבות. כמו כן התייחס התסקיר לתהליך הטיפול והשיקומי המשמעותי שעברה המבקשת במהלך השנים, בציינו בין היתר כי המבקשת עברה טיפול שבועי קבוע, שבו קיבלה אחריות לביצוע העבירות והבינה את חומרת מעשיה. בנוסף, היא השתלבה בקבוצה טיפולית של "נשים עוברות חוק" בשירות המבחן ונתרמה רבות מההשתתפות בה. כמו כן, צוין כי המבקשת נגמלה באופן עצמאי משימוש בסמים קשים, החלה לעבוד כמנהלת מלון בוטיק ושמרה על יציבות תעסוקתית. המבקשת אף השתתפה בתכנית "מנטורינג" באוניברסיטת תל אביב המכשירה נשים לשמש כמסייעות לנערות בסיכון. במישור האישי צוין כי המבקשת התחתנה, כי בן זוגה הוא דמות משמעותית ויציבה בחייה, וכי היא עתידה ללדת את בנם בחודשים הקרובים. בסיכומו של דבר, שירות המבחן סבר שיש מקום לבכר את השיקול השיקומי-טיפולי ולהשית על המבקשת ענישה מוחשית שניתן יהיה להמירה בעבודות שירות, בהתחשב בכך שמאסר בפועל מאחורי סורג ובריוח בסמוך ללידת תינוק ולאחר שהוחל תהליך טיפולי בקהילה עלול לפגוע בתהליך השיקומי, לדרדר את מצבה הרגשי של המבקשת ולהפגיש מחדש עם אוכלוסיה שולית ממנה התרחקה בתקופה האחרונה.
5. בגזר דינו, קבע בית המשפט המחוזי כי למבקשת חלק מרכזי בביצוע העבירות, ודחה את טענות המבקשת באשר לכך שחלקה בפרשה היה בגדר סיוע לאוליאל בלבד. בית המשפט המחוזי קבע כי אכן יש מקום לחרוג לקולא ממתחם הענישה המתאים לעבירות שבהן הורשעה המבקשת, אך גם בעשותו כן גזר על המבקשת שש שנות מאסר בניכוי ימי מעצרה, לצד מרכיבי ענישה נוספים, לרבות קנס בסך 30,000 שקלים. בית המשפט המחוזי ציין כי הוא ער לכך שהמבקשת ובן זוגה הביאו לעולם תינוק כחודשיים לפני מתן גזר הדין. יחד עם זאת, צוין כי בנסיבות שבהן מדובר ב"עבירות שיש לשרשן", אין די בכך שהמבקשת עברה הליך שיקומי מוצלח ואף הפכה לאם.
6. ערעורה של המבקשת מכון כלפי הכרעת הדין וגזר הדין כאחד. בגדרו של הערעור על הכרעת הדין, המבקשת אינה כופרת בכך שעברה עבירות שיש להרשיעה בהן, אך טוענת שהיה מקום לייחס משקל נמוך יותר לחלקה בתוך מערך ייבוא הסם. בערעור על גזר הדין נטען כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שדחה את המלצת שירות המבחן והשית על המבקשת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריוח, חרף הדרך השיקומית יוצאת הדופן שעברה.
7. בצד הערעור הגישה המבקשת את הבקשה דן לעיכוב ביצועו של גזר הדין עד להכרעה בערעור. המבקשת טוענת כי קיימים סיכויים טובים לקבלת הערעור, על רקע דרכה השיקומית הייחודית והמלצתו של שירות המבחן. כמו כן, היא מדגישה כי הערעור מכון גם נגד הכרעת הדין. המבקשת עומדת על כך שהיא נעדרת עבר פלילי, וכי במשך תקופת המעצר הוקלו מעת לעת תנאי שחרורה עד לביטולם, והיא מעולם לא הפרה את אמונו של בית המשפט. לבסוף, היא מדגישה את נסיבותיה האישיות המיוחדות - ובפרט את העובדה שילדה תינוק לפני כארבעה חודשים, שעודנו יונק. עוד היא מציינת כי בסמוך לאחר לידת בנה נפטר אביה ממחלת הקורונה. באשר לרכיב הקנס, טוענת המבקשת כי מצבה הכלכלי החמיר מאז פטירת אביה, ומציינת כי בא-כוחה הנוכחי מייצג אותה במסגרת "פרו-בנו" לאחר שייצוגה הקודם

הופסק בשל חוסר יכולת לממנו.

8. המשיבה מתנגדת לבקשה. לשיטתה, סיכויי הערעור הם נמוכים בהתחשב בכך שהמבקשת אינה חולקת על מעורבותה במסכת ייבוא הסמים וטענותיה מופנות כלפי הקביעות בדבר חלקה בפרשה. המשיבה מוסיפה וטוענת כי שיקולי השיקום אינם יכולים לגבור כליל על יתר שיקולי הענישה. לטענת המשיבה, הערעור נסב בעיקרו על חומרת העונש מתוך תקווה ל"חריגה דרמטית" ממתחם העונש ההולם. באשר לרכיב הקנס, נטען כי המבקשת לא הצביעה על הצדקה לחרוג מהכלל לפיו אין לעכב ביצועו של תשלום קנס.

9. בדיון שהתקיים בפניי ביום 23.5.2021 חזרו הצדדים על טענותיהם. המשיבה ציינה כי לא תתנגד לדחייה מסוימת במועד ההתייצבות לריצוי העונש של המבקשת לצורך מתן זמן התארגנות, אך עמדה על כך שאין מקום להיעתר לבקשה במלואה. בתום הדיון הוריתי על עיכוב ביצוע גזר הדין עד למתן החלטה אחרת, לצורך עיון ומתן הכרעה בבקשה.

10. כידוע, ככלל, אין בהגשת ערעור כדי לעכב את ביצוע העונש, ועל נאשם שנגזר עליו עונש מאסר בפועל להתחיל בריצוי עונשו בסמוך לאחר מתן גזר הדין, למעט בנסיבות מיוחדות (ע"פ 111/99 שוורץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 241 (2000)). בעת הכרעה בבקשה לעיכוב ביצוע על בית המשפט לבחון מכלול של נתונים, ובהם: חומרת העבירה ונסיבותיה, משך תקופת המאסר, קיומו של חשש מהימלטות מאימת הדין, טיב הערעור וסיכויי הצלחתו, עברו הפלילי של המבקש ונסיבותיו האישיות, קיומם של תנאים מגבילים שהושתו על המבקש בעת שהיה משוחרר והאם אלה הופרו לאורך ההליך, ואופיו של הערעור, דהיינו האם הוא מכוון נגד הכרעת הדין או רק נגד הגזר דין (ראו: ע"פ 838/16 משרהאוי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 וההפניות שם (14.2.2016)).

11. עניינה של המבקשת עורר אצלי התלבטות של ממש. מחד גיסא, צודקת המשיבה כי משך המאסר הנגזר על המבקשת שוקל כנגד הבקשה, כמו גם חומרת העבירות שבהן היא הורשעה. מאידך גיסא, קיימים שיקולים התומכים בקבלת הבקשה - הליך השיקום המשמעותי שעברה המבקשת, כמו גם נסיבותיה האישיות החריגות כפי שתוארו בתסקיר, הנוגעות לא רק להיותה כעת אם לתינוק רך בימים אלא לאירועים מורכבים שחוותה בתקופת הנעורים, כאשר לעת הזו נדמה כי המבקשת התגברה על קשיים ומהמורות והחלה בדרך חדשה (ראו והשוו: ע"פ 4409/09 פלונית נ' מדינת ישראל, פסקאות 14-15 (28.5.2009); ע"פ 2194/14 בן שמעון נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (7.4.2014)). בעיקרו של דבר, סברתי ששיקולים אלה מכריעים את הכף. לכך מצטרפת העובדה שהערעור נסב גם על הכרעת הדין, וכן העובדה שהמבקשת הוכיחה בעבר כי ניתן לתת בה אמון עת הייתה משוחררת בתנאים מגבילים והקפידה על קיומם (ראו: ע"פ 5203/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (6.8.2015)).

12. באשר לבקשה לעיכוב ביצוע של רכיב הקנס - לא מצאתי לקבלה. כידוע, ככלל אין בית המשפט נוטה לעכב תשלום קנס שהושת על נאשם, מאחר שתשלום קנס אינו גורם על-פי רוב לנזק בלתי הפיך (ראו למשל: ע"פ 2046/14 גיגי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (18.3.2014)). המבקשת לא הצביעה על טעם חריג המצדיק סטייה מכלל זה. לצד זאת, פתוחה בפני המבקשת האפשרות לפנות אל המרכז לגביית קנסות בבקשה לפריסה או דחיית מועד תשלומה של הקנס.

13. אשר על כן: הבקשה מתקבלת ככל שהיא נוגעת לעונש המאסר בפועל בלבד, וזה יעוכב עד להכרעה בערעורה

של המבקשת. כמו כן אני מורה כי לקראת הדיון בערעור שירות המבחן יגיש תסקיר משלים בעניינה של המבקשת, וזאת עד 10 ימים לפני מועד הדיון שייקבע בהתאם לאילוצי היומן.

ניתנה היום, ט"ו בסיון התשפ"א (26.5.2021).

ש ו פ ט ת
